

3rd Year, 6th SemesterCourse Code: **PER-306**Course Title: **Classical Persian Poetry****شعر کلاسیک فارسی**Credit Hours: **3**

Mid Term:	35
Assignment:	10
Quiz:	10
Attendance:	05
Final Term:	40
Total Marks:	100

نصاب (Course Contents):**موضوعات:**

. مندرجہ ذیل شعراء کے احوال و آثار کا جائزہ:
 بابا طاہر عریان، بیدل دہلوی، حافظ شیرازی، خاقانی شروانی، سرمد کاشانی،
 سنائی غزنوی، صائب تبریزی، عراقی، عرفی شیرازی، عمر خیام، فرید الدین
 عطار، نظامی گنجوی، نظیری نیشاپوری

متن:

. انتخاب از قصیدہ:

خاقانی:

- ہان! ای دل عبرت بین از دیدہ نظر کن ہان (منتخب اشعار)

عرفی:

- اقبالِ کرم می گزد ارباب ہم را (منتخب اشعار)

. انتخاب از غزل:

عراقی:

- عشق سیمرغ است کاو را دام نیست

- نخستین بادہ کاندہ جام کردند

- ز دو دیدہ خون فشانم ز غمت شب جدایی

حافظ شیرازی:

- ساقی بہ نور بادہ بر افروز جام ما

- بیا که قصرِ امل سخت سست بنیاد است
- منم که شهره شهرم به عشق ورزیدن
- نظیری نیشابوری:
- از کف نمی دبد دل آسان ربوده را
- می است چاره غم پوشمند را چه خبر
- چه خوش است از دو یکدل سر حرف باز کردن
- صائب تبریزی:
- نه به چشم و دل تنها نگرانیم ترا
- ز خار زار تعلق کشیده دامن باش
- جمعی که بار درد تو بر دل نهاده اند
- بیدل:
- همه کس کشیده محمل به جناب کبریایت
- دلیل کا روان اشکم، آه سرد را مانم
- نبری گمان که یعنی به خدا رسیده باشی

. مثنوی:

- سنائی غزنوی:
- مثنوی حقیقه الحقیقه: فصل فی ذکر العشق (انتخاب)
- نظامی گنجوی:
- مثنوی خسرو و شیرین: آغاز داستان خسرو و شیرین (انتخاب)
- فرید الدین عطار:
- مثنوی منطق الطیر: مقاله ثانیه-در سخن هدهد با مرغان برای طلب سیمرغ (انتخاب)

. دوبیتی:

- بابا طاهر عریان:
- مکن کاری که بر پا سنگت آید
- نسیمی کز بُن آن کا کل آید
- مو آن رندم که نامم بی قلندر
- غم دوران نصیب جان ما بی

. رباعی:

- عمر خیام:
- هر چند که رنگ و بوی زیبا ست مرا
- امروز ترا دسترس فردا نیست
- نیکی و بدی که در نهاد بشر است
- بر سینه غم پذیر من رحمت کن
- سرمه کاشانی:
- یا رب ز کرم ببخش تقصیر مرا
- در مسلخ عشق جز نکو را نکشند

- سر مد گله اختصار می باید کرد
- ای دوست در این دیر نکو کاری کن

مجوزه کتب (Reference Books):

- حافظ شیرازی، دیوان خواجه شمس الدین محمد حافظ شیرازی، به کوشش محمد قزوینی و قاسم غنی، کتابخانه زوار، تهران
- خاقانی، بدیل بن علی، دیوان خاقانی شروانی، با مقدمه بدیع الزمان فروزانفر، نشر گل آرا، تهران، 1379ش
- نظیری نیشاپوری، دیوان نظیری نیشاپوری، به کوشش مظاہر مصفا، انتشارات امیر کبیر، تهران، 1340ش
- زرین کوب، عبدالحسین، با کاروان حله، سازمان چاپ و انتشارات جاویدان، تهران، 2535ش
- شبلی نعمانی، شعر العجم، نیشنل بک فاؤنڈیشن، اسلام آباد، 1332ش
- صائب تبریزی، دیوان صائب تبریزی، به کوشش محمد قهرمان، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران، 1375ش
- عرفی شیرازی، کلیات عرفی شیرازی، انتشارات سنائی، تهران، 1369ش
- عمر خیام، رباعیات عمر خیام، انتشارات آئینه هنر، تهران، 1375ش
- موتمن، زین العابدین، تحول شعر فارسی، انتشارات طهوری، تهران، 1371ش
- ایضاً، شعر و ادب فارسی، انتشارات زرین، تهران، 1364ش